

מדינת ישראל
משרד המשפטים

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (נת"ם)

י' באלול תשפ"ה

3 בספטמבר, 2025

מספר תלונה : 231/25

לכבוד

עו"ד פנחס (פיני) פישלר,

באמצעות דוא"ל fishler1@inter.net.il

א.נ.,

שלום רב,

הנדון: תלונתך מיום 3.6.2025

עיקרי תלונתך

1. תלונתך שבנדון הוגשה בהמשך לתלונות קודמות שהיגשת והתבררו בנציבות בנוגע לפרשת "המימד החמישי" (להלן: "הפרשה"), ועניינה בהחלטת מחלקת עררים בפרקליטות המדינה (להלן: "מחלקת עררים") בערר שהגשת על גניזת תיק החקירה (להלן: "ההחלטה").
2. על פי התלונה, ביום 21.4.2024 הגשת ערר מפורט ומנומק על ההחלטה לגנוז את תיק החקירה; ביום 18.6.2024 נמסר לך ממחלקת עררים כי נפתח במחלקה תיק ערר, שהחלטה בו צפויה להתקבל עד ליום 3.6.2025; וביום 19.5.2025 קיבלת, באמצעות דואר רשום, את ההחלטה נושאת תאריך 22.4.2025.
3. לטענתך, במסגרת ההחלטה נמסר לך, בין היתר, כי לאחר בחינת הדברים נמצא, שנוכח מעורבותו של היועץ המשפטי לממשלה הקודם, פרופ' אביחי מנדלבליט, בנקודות מסוימות של הטיפול בתיק, אין מקום להביא את העניין לבחינה נוספת של היועצת המשפטית לממשלה; וכי לאור האמור, וכיוון שהתיק נסגר על דעת פרקליט המדינה, אין מוקנית על החלטת הגניזה זכות ערר, ותיק הערר ייגנוז.
4. אתה טוען כי היועץ המשפטי לממשלה הקודם לא קיבל כל החלטה בתיק, והוא סיים את תפקידו עוד לפני שהושלמה החקירה. ההחלטה על גניזת התיק התקבלה על ידי פרקליט המדינה ופרקליט מחוז ירושלים (פלילי) (להלן: "פרקליט המחוז"), ועל-כן בהתאם לסעיף 64(א)(3) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982 (להלן: "חסד"פ"), הגורם המוסמך להכריע בערר הוא היועצת המשפטית לממשלה.

5. לטענתך, המשמעות המשפטית של אי בחינת הערר על ידי היועצת המשפטית לממשלה היא למעשה שלילת זכותך החוקית לערור. מדובר בהחלטה תקדימית ושרירותית, שנפלו בה שגגה משפטית קשה ופגם מהותי, וכן היא נעדרת הנמקה. לטעמך, מטרתה היחידה של ההחלטה היא לקבור "קבורת חמור" את הפרשה הציבורית החמורה, אשר מעורבים בה גורמים בכירים.

6. בנוסף טענת, כי רק בחלוף שנה ממועד הגשת הערר, התקבלה ההחלטה על גניזתו, כאשר במהלך אותה שנה לא נעשה בתיק דבר וחצי דבר. כן הלנת על הזמן שחלף ממועד קבלת ההחלטה (22.4.2025), ועד למועד שזו התקבלה אצלך בפועל (19.5.2025).

7. כאמור במכתבנו אליך מיום 5.6.2025, תלונתך הועברה לקבלת התייחסותם של הגורמים הרלוונטיים. ביום 13.7.2025 התקבלה אצלנו התייחסותה של עו"ד תמר פרוש, מ"מ מנהל מחלקת עררים (להלן: "עו"ד פרוש"), שעיקריה יובאו להלן.

התייחסותה של עו"ד פרוש

8. ביום 27.5.2024 התקבל במחלקת עררים הערר נשוא תלונתך, בצירוף תיק פמ"י 3683/22 וחוות הדעת של הגוף הסוגר, ובעקבות זאת נפתח תיק ערר שמספרו 1007/24.

9. ביום 20.6.2024 נשלחה אליך באמצעות דוא"ל, הודעה על פתיחת תיק ערר, וצוין בה כי ההחלטה בערר צפויה להתקבל עד ליום 3.6.2025.

10. בשל חילופי פרקליטים במחלקת עררים, עומס עבודה ותיעדוף הטיפול בתיקי עבירות מין ואלימות מסוג פשע, הערר נבחן לראשונה לגופו רק במהלך חודש מרץ 2025.

11. במסגרת העיון בתיק הערר עלו אינדיקציות למעורבותו של היועץ המשפטי לממשלה הקודם בקבלת החלטות בתיק. לפיכך, ביום 27.3.2025 פנתה הפרקליטה המטפלת ממחלקת עררים ללשכתה של היועצת המשפטית לממשלה, לשם קבלת עמדה בדבר העברת הערר להכרעתה.

12. ביום 3.4.2025 התקבל מענה מטעם לשכת היועצת המשפטית לממשלה, לפיו בדיקה העלתה שהייתה מעורבות בתיק של היועץ המשפטי לממשלה הקודם, ולכן היועצת המשפטית לממשלה לא תוכל להידרש לערר.

13. משהתברר כי היועצת המשפטית לממשלה לא תוכל לטפל בערר, ולאחר שנערכה בדיקה נוספת, ביום 22.4.2025 מחלקת עררים הודיעה לך, כי בנסיבות העניין אין זכות ערר, ולפיכך הערר בוטל. ההודעה האמורה נשלחה אליך הן באמצעות דוא"ל הן באמצעות דואר רשום.

14. עו"ד פרוש מסרה, כי הדרך היחידה להשיג על החלטה שלא לחקור או שלא להעמיד לדין, שהתקבלה על ידי היועץ המשפטי לממשלה או על דעתו, היא באמצעות הגשת עתירה לבג"ץ. כך עולה מסעיף 64 לחסד"פ אשר אינו מתייחס לקיומה של זכות ערר, במקרה שההחלטה התקבלה על ידי היועץ המשפטי לממשלה. הדבר נובע גם מהכלל המגולם בסעיף האמור, שלפיו הגוף אשר קיבל את ההחלטה, או שההחלטה ניתנה על דעתו, לא ידון בערר על ההחלטה שלו.
15. עו"ד פרוש ביקשה לדחות מכול וכול את טענותיה, אשר לדעתה לא היה להן מקום מלכתחילה, ולפיהן ההחלטה התקבלה משיקולים לא עניינים ומתוך מטרה "לקבור את הפרשה החמורה 'קבורת חמור'". כמו כן, אין מדובר בהחלטה חריגה או חסרת תקדים כפי שטענת.
16. עו"ד פרוש הסכימה עם טענתך, כי בתיק הערר נשוא התלונה מצב הדברים התברר באיחור רב, ורק כעשרה חודשים לאחר פתיחת התיק. עם זאת, רק לאחר עיון בתיק לגופו נודע למחלקה כי ייתכן שבנסיבות העניין אין זכות ערר, ועל כן ננקטה פעולה מיידיית כדי לברר זאת.
17. בהקשר זה מסרה עו"ד פרוש, כי היא ערה להמלצת הנציב מיום 4.2.2025 (בתלונה מס' 525/24), לבחון קיומו של מנגנון בחינה ראשונית, שיאפשר איתור מהיר של עררים אשר ברור כי אין מקום לדון בהם. המלצתנו זו נבחנת בימים אלה.

דיון והכרעה

18. תלונתך זו היא תלונה נוספת הנוגעת לפרשת "המימד החמישי", ובה טענת כנגד החלטתה של מחלקת עררים לגנוז את הערר שהגשת בעניין מבלי לדון בו לגופו. כן הלנת על משכי הזמן שחלפו עד לקבלת ההחלטה.
19. לטענתך, בהתאם להוראות סעיף 64(א)(3) לחסד"פ, מאחר שההחלטה על גניזת התיק התקבלה על ידי פרקליט המדינה ופרקליט המחוז, היועצת המשפטית לממשלה היא הגורם המוסמך להכריע בערר, ואין ממש בטענה לפיה מעורבות של היועץ המשפטי לממשלה הקודם בתיק החקירה, ככל שהייתה כזו, מונעת את בירורו של הערר.
20. לפי סעיף 64 לחסד"פ קמה למתלונן זכות להגיש ערר על החלטה שלא לחקור או שלא להעמיד לדין. הערר יידון על ידי גורם בכיר יותר מזה שקיבל את ההחלטה שעליה מוגש הערר.
21. במסגרת בירור תלונה קודמת שלך הנוגעת לפרשה זו (מס' 641/22), נמסר לנציבות ביום 30.5.2023 מלשכת פרקליט המדינה, כי ביום 4.4.2023 החליט פרקליט המדינה לאמץ את

עמדתם של המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים) ופרקליט המחוז, כי יש לגנוז את תיק "המימד החמישי". דברים אלה נמסרו לך בעדכון מטעמנו מיום 10.7.2023.

22. בהמשך, בהחלטת מחלקת עררים בערך מיום 22.4.2025, נמסר לך כי התיק נסגר על דעת פרקליט המדינה, וכי היועץ המשפטי לממשלה הקודם היה מעורב בנקודות מסוימות של הטיפול בתיק. לא נמסר לך כי הוא שקיבל את ההחלטה, וממילא לנוכח סיום תפקידו עוד לפני סיום החקירה – לא יכול היה לעשות כן.

23. על כן יש לתמוה על "הקפיצה הלוגית" בהתייחסותה של מחלקת עררים לתלונתך, כאילו משמעות אותה מעורבות "בנקודות מסוימות" היא שההחלטה התקבלה על ידי היועץ המשפטי לממשלה הקודם, ועל כן אין זכות ערר בעניינה אלא באמצעות הגשת עתירה לבג"ץ. זאת, כאשר אין חולק שהיועץ המשפטי לממשלה דאז סיים את כהונתו כשנה לפני שהתקבלה ההחלטה לגנוז את התיק (כמו גם שלא נאמר כלל כי ההחלטה ניתנה על ידי או על דעת היועצת המשפטית לממשלה הנוכחית).

24. נוכח האמור, הרי שעל פי הוראות סעיף 64(א)(3) לחסד"פ וסעיף 111(ד) להנחיית פרקליט המדינה מס' 1.20, שעניינה "טיפול הפרקליטות בעררים על סגירת תיקים או על החלטות לדחות בקשות לשינוי עילת סגירה", **הערר על ההחלטה שהתקבלה על ידי פרקליט המדינה יכול וחייב להיבחן על ידי היועצת המשפטית לממשלה.**

25. אין לקבל עמדה, שלפיה מעורבות של היועץ המשפטי לממשלה בנקודות מסוימות בתיק חקירה תחסום את זכותו של מתלונן לערר על החלטה. משמעות הדבר תהיה, כי דווקא על החלטות בתיקים בעלי חשיבות, הדורשים מעורבות של היועץ המשפטי לממשלה בנקודות שונות על ציר החקירה, לא תהיה זכות ערר.

26. כמו כן, אין צורך להכביר מילים בדבר חשיבותה של זכות הערר, כפי שהנציבות הדגישה בשורה של החלטות (ר' למשל החלטה בתלונתך מס' 371/24). מובן גם ששיקול הדעת של הגוף המחליט בערר על החלטה שלא להעמיד לדין – שונה הוא משיקול הדעת של בית המשפט העליון הדין בעתירה כנגד החלטה כזו.

27. לנוכח האמור בהתייחסות מחלקת עררים, אוסיף כי במקרה זה אין מקום להעמיק חקר בשאלה המשפטית, האם החלטה "על דעת" גורם כלשהו מאיינת את יכולתו לדון בערר (להבדיל מהחלטה "על ידי" אותו גורם, כלשון החוק). בענייננו לא נאמר כלל, כי ההחלטה התקבלה על דעת היועץ המשפטי לממשלה הקודם או על דעת היועצת המשפטית לממשלה הנוכחית. נמסר לנו, כאמור, כי פרקליט המדינה הוא שהחליט במקרה זה לאמץ את עמדתם של הפרקליטים הבכירים אשר המליצו לפנינו לגנוז את תיק החקירה.

28. **נוכח האמור, טענתך נמצאה מוצדקת.**

29. **מכוח סמכותי לפי סעיף 19(א) לחוק נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות, התשע"ו-2016, ממליץ אני ליועצת המשפטית לממשלה ולמחלקת עררים לבחון את ערר לגופו, ולקבל בו החלטה בהקדם, בשים לב לזמן הרב שחלף ממועד הגשתו.**
30. באשר לטענתך בנוגע למשך הזמן שחלף ממועד הגשת הערר ועד להודעה שלא עומדת לך זכות ערר – הרי שעל פי תלונתך, ביום 21.4.2024 הגשת את הערר, ורק בחלוף שנה, ביום 22.4.2025, התקבלה ההודעה האמורה, כאשר במהלך אותו זמן לא נעשה דבר לקידום הטיפול בערר.
31. עו"ד פרוש מסרה בהתייחסותה, כי הערר התקבל במחלקה ביום 27.5.2024, בצירוף התיק וחוות הדעת של הגוף הסוגר; נבחן לראשונה לגופו רק במהלך חודש מרץ 2025; והחלטה בו התקבלה ביום 22.4.2025 כאמור. כן נמסר, כי מצב הדברים התברר באיחור ניכר, אשר נבע מחילופי פרקליטים במחלקת עררים, עומס עבודה ומתן עדיפות לטיפול בתיקי עבירות מין ואלימות מסוג פשע.
32. אין חולק כי אילו הבחינה הראשונית של הערר הייתה מתבצעת בסמוך לפתיחת תיק הערר במחלקה, ולא כעבור כ-10 חודשים ממועד זה, הייתה נחסכת ממך המתנה מיותרת והבנה כאילו הערר נבחן לגופו, וכן הייתה נסללת בפניך הדרך להגיש במועד מוקדם את תלונתך דן, שנמצאה מוצדקת כאמור, וניתנה בה המלצה אופרטיבית שלפיה יש לדון בערר.
33. **מקרה זה ממחיש, שוב, את הצורך בקיומו של מנגנון בחינה ראשונית במחלקת עררים, שיאפשר איתור מהיר של עררים אשר אין יכולת לדון בהם, כפי שהומלץ על ידי הנציבות בהחלטתה מיום 4.2.2025 (בתלונה מס' 525/24), וזאת כדי למנוע המתנה ועוגמת נפש מיותרות למתלוננים.**
34. בהתאם לאמור בהתייחסותה של עו"ד פרוש, המלצה זו מצויה בימים אלו בבחינה אצל הגורמים הרלוונטיים.
35. **בנסיבות אלה, מצאתי לחזור על המלצתי זו, תוך תקווה שיישומה יהיה בהקדם.**
36. בשולי תלונתך הלנת גם על הזמן שחלף ממועד קבלת ההחלטה (22.4.2025), ועד למועד שזו התקבלה אצלך בפועל (19.5.2025). עו"ד פרוש מסרה לעניין זה, כי ההחלטה נשלחה אליך, בין היתר, באמצעות דואר רשום ובמייל כבר ביום 22.4.2025. לפיכך, אין בידי לקבל טענתך בעניין זה.

מדינת ישראל
משרד המשפטים

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (נת"ם)

בכבוד רב,

מנחם פינקלשטיין, נציב